

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “СРАВНИТЕЛНИ БАНКОВИ СИСТЕМИ”;

ЗА СПЕЦ: „Банков мениджмънт“; ОКС „магистър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5; СЕМЕСТЪР: 10;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 210 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 7

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	15	1
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	150	-

Изготвили програмата:

1. ....
(Доц. д-р Л. Георгиев)

2. ....
(Гл. ас. д-р Н. Вълканов)

Ръководител катедра: .....
„Финанси“ (Проф. д-р Ст. Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Сравнителни банкови системи” има за цел да даде базисни и специализирани знания на студентите относно промените в бизнеса на банковите институции, както и в институционалната и регулаторна структура на банковите системи на водещите индустриални страни.

Теоретичният фундамент на курса е представен в първите пет теми, в които последователно се характеризират: произходът на банките и видовете банкови институции; моделите на организация на банковия бизнес; банковата система като комплекс от институции и регулаторни практики (механизми); организацията на съвременните платежни системи и ролята на банките; индикатори за сравнителен анализ на банковите системи.

Втората част на курса е насочена към структурата на банковите системи на водещите индустриални страни - Великобритания, САЩ, Германия, Швейцария и Япония. За всяка една от страните се разглеждат последователно: спецификите на финансовия сектор; централната банка и монетарната ѝ политика; макроструктура на банковата система; организационни и функционални особености на различните категории банкови институции; отражението на глобалната финансова криза върху банките и банковата система.

В последната (финална) тема се прави опит да се погледне към бъдещите аспекти в развитието на банковите институции и системи в контекста на промените, настъпили в резултат на глобалната финансова криза от 2007-08 г.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No.	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. БАНКОВИ ИНСТИТУЦИИ		4	1	
1.1.	Произход и развитие на банките			
1.2.	Видове банкови институции			
1.3.	Финансови конгломерати			
ТЕМА 2. МОДЕЛИ НА БАНКИРАНЕ		4	1	
2.1.	Обвързано срещу транзакционно банкиране			
2.2.	Универсално срещу специализирано банкиране			
2.3.	Конвенционално срещу ислямско банкиране			
2.4.	Традиционно срещу модерно банкиране			
ТЕМА 3. ИНСТИТУЦИОНАЛНА И РЕГУЛАТОРНА СТРУКТУРА НА БАНКОВАТА СИСТЕМА		4	2	
3.1.	Институционална структура на банковата система			
3.2.	Видове банкови системи			
3.3.	Надеждност и стабилност на банките и банковия сектор			
3.4.	Регулаторна структура на банковата система			
ТЕМА 4. ПЛАТЕЖНИ СИСТЕМИ		4	1	
4.1.	Същност и основни понятия			
4.2.	Видове платежни системи			
4.3.	Роля на централните банки			
4.4.	Платежните системи в еврозоната			
4.5.	Глобални платежни системи			
ТЕМА 5. КЛЮЧОВИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА БАНКОВИТЕ СИСТЕМИ: ИНДИКАТОРИ ЗА СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ		4	2	
5.1.	Индикатори за пазарната структура на банковите системи			
5.2.	Performance-индикатори на банковите системи			
5.3.	Индикатори за стабилност на банковите системи			
5.4.	Индикатори за регулиране, надзор и corporate governance			
ТЕМА 6. БАНКОВАТА СИСТЕМА НА ВЕЛИКОБРИТАНИЯ		4	1	
6.1.	Структура и особености на британския финансов сектор			
6.2.	Централна банка - Bank of England			
6.3.	Банков сектор: преди и след ГФК			

6.4	Банкови институции - основни бизнесхарактеристики			
ТЕМА 7. БАНКОВАТА СИСТЕМА НА САЩ		5	2	
7.1.	Обзор на американския финансов сектор			
7.2.	Централна банка - Федерална резервна система (ФРС)			
7.3	Търговският банков сектор на САЩ			
7.4	Инвестиционната банкова индустрия - структура и услуги			
7.5	Небанкови финансови институции: взаимни фондове на паричния пазар и финансови компании			
7.6	Американската банкова система след приемането на закона Грам-Лийч-Блайли			
ТЕМА 8. БАНКОВАТА СИСТЕМА НА ГЕРМАНИЯ		4	1	
8.1.	Макроструктура на финансовото посредничество в Германия			
8.2.	Централна банка – Deutsche Bundesbank			
8.3	Банков сектор: съвременна структура и характерни особености			
8.4	Мерки относно сигурността на банковите депозити			
ТЕМА 9. БАНКОВАТА СИСТЕМА НА ШВЕЙЦАРИЯ		4	1	
9.1.	Специфика на швейцарския финансов сектор			
9.2.	Централна банка и монетарна политика			
9.3	Банково регулиране и надзор			
9.4	Банковият сектор на Швейцария - структура и роля			
9.5	Банкови институции - организационни и функционални характеристики			
ТЕМА 10. БАНКОВАТА СИСТЕМА НА ЯПОНИЯ		4	1	
10.1.	Еволюция на японската финансова система и особености на съвременната и институционална структура			
10.2.	Централна банка - Bank of Japan			
10.3	Структура и развитие на японския банков сектор			
10.4	Специфика на японските банкови институции			
ТЕМА 11. ГЛОБАЛНАТА ФИНАНСОВА КРИЗА И РАЗВИТИЕТО НА БАНКОВИТЕ ИНСТИТУЦИИ И СИСТЕМИ		4	2	
11.1	Конкурентният натиск и промените в банковата индустрия в предкризисния период			
11.2	Глобалната финансова криза от 2007-08 г.			
11.3	Моделите на банкиране в следкризисния период			
11.4	Бъдещата архитектура на банковите системи			

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсова работа (по предварително зададена тема)	1	30
1.2.	Междинен тест със смесени въпроси	1	30
Общо за семестриален контрол:			60
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (комбиниран писмен тест)	1	90
Общо за сесиен контрол:			90
Общо за всички форми на контрол:			150

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Георгиев, Л., Н. Вълканов. (2015) *Сравнителни банкови системи (избрани теми)*. ИУ-Варна.
2. Мишкин, Фр. С. (2014) *Теория на парите, банковото дело и финансовите пазари*. София: "Изток-Запад".

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Вълканов, Н. (2013) Същност и позициониране на дейността "AML Compliance" в архитектурата на съвременната банкова организация. Сборник студии „*Финанси и устойчиво развитие*“. Варна: Издателство „Наука и икономика“, ИУ – Варна.
2. Георгиев, Л. (2015) „Глобалната финансова криза и развитието на банковите институции и системи“. *Известия на Съюза на учените – Варна*, Серия „Икономически науки“, с. 14-21.
3. Стилглиц, Дж. (2010) *Свободното падане. (Америка, свободните пазари, кризата и виновните за нея)*. София: "ИнфоДАР".
4. Greenbaum, S., A. Thakor, A. Boot. (2015) *Contemporary Financial Intermediation*. Third Edition, Academic Press Publishing.
5. Kokkola T. (2010) *The Payment System. Payments, Securities and Derivatives, and the Role of the Eurosystem*, European Central Bank.
6. Mishkin, Fr., St. Eakins (2016) *Financial Markets and Institutions*. Eighth Edition. Pearson.